
Utfärdad: 6.7.2011	Träder i kraft: 1.8.2011	Giltighetstid: Tillsvidare
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------

Rättsgrund:
Luftfartslagen (1194/2009) 6 § och 78 § 4 mom.

Ändringsuppgifter:
Med denna luftfartsföreskrift upphävs luftfartsbestämmelse OPS M2-9, 20.2.1996.

Tillämpningsområde:
I denna bestämmelse ges de tekniska föreskrifterna och driftsföreskrifterna för glidare samt föreskrifterna om förarens kunskaper, färdigheter, erfarenhet och ålder. Med denna bestämmelse fastställs dessutom undantag till 7 kap (Allmänna krav som gäller flygverksamhet) och 8 kap (Kommersiell lufttransport och tillstånd till luftfartsverksamhet i vissa fall) i luftfartslagen gällande glidare.

GLIDARE

Innehållsförteckning

1. DEFINITIONER
2. TEKNISKA FÖRESKRIFTER
 - 2.1 Krav gällande glidare
 - 2.2 Krav vid tävlings- och demonstrationsverksamhet
 - 2.3 Användningsbegränsningar och underhållsanvisningar
 - 2.4 Underhåll, reparation och modifiering
3. DRIFTSFÖRESKRIFTER
 - 3.1 Krav på utrustning
 - 3.2 Förberedande och utförande av flygning
 - 3.3 Övriga driftsföreskrifter
4. FÖRESKRIFTER OM DE KUNSKAPER OCH FÄRDIGHETER SAMT DEN ERFARENHET OCH ÅLDER SOM KRÄVS AV FÖRARNA
 - 4.1 Ålderskrav
 - 4.2 Krav gällande kunskaper
 - 4.3 Färdighet som krävs för självständigt flygande
 - 4.4. Färdighet som krävs för transport av passagerare
 - 4.5 Verifiering av kunskaper och färdigheter
5. UTBILDNING
6. RAPPORTERING OM OLYCKOR OCH TILLBUD
7. ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

1. DEFINITIONER

I denna luftfartsföreskrift avses med:

EFTA–stat en stat som undertecknat avtalet om det europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

FAI det internationella flygsportförbundet (Fédération Aéronautique Internationale - FAI),

förordningen om försäkringar inom luftfarten Europaparlamentets och rådets förordning om försäkringskrav för lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer (EG) Nr 785/2004,

glidare med fotstart en glidare med vilken starten alltid kan utföras på fötter. Som en glidare med fotstart betraktas även en glidare som är utrustad med hjul eller skidor som underlättar landningen, om de inte är till hinder vid utförande av fotstart. Som en glidare med fotstart betraktas även en glidare som används av en person med rörelsehinder, då glidaren är utrustad med hjul eller skidor som underlättar start och landning, om det är möjligt att utföra fotstart med glidaren när dessa hjälpmedel tas loss.

utbildning en glidartypspecifik utbildning som ges enligt ett utbildningsprogram för att utbilda en elev till självständig flygare, eller annan utbildning som ges enligt ett utbildningsprogram, exempelvis utbildning av en elev som redan har rätt att flyga självständigt med en annan glidartyp som har likartad styrning men annorlunda konstruktion, utbildning för transport av passagerare och utbildning i nya sätt att starta,

utbildningsintyg ett skriftligt intyg av instruktören om godkänt genomförande av en utbildning i enlighet med ett utbildningsprogram; ett gällande eller föråldrat flygcertifikat, ett behörighetsbevis för glidflygare som getts i enlighet med det internationella flygsportförbundet FAI:s regler eller ett nationellt behörighetsbevis för glidflygare som lämpar sig till den styrmetod som används i den aktuella glidartypen motsvarar ett utbildningsintyg,

flygning att en flygning inleds när glidaren sätts i rörelse med avsikt att starta och avslutas när den stannat helt efter landning,

glidare nedannämnda luftfartyg och anordningar, som definierats i bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av en europeisk byrå för luftfartssäkerhet, och om upphävande av rådets direktiv 91/670/EEG, förordning (EG) nr 1592/2002 och direktiv 2004/36/EG och har grupperats enligt följande:

Grupp A: tyngdpunktsstyrda ultralätta flygplan och motordrivna fallskärmar som definieras i punkt e) i bilaga II till förordning nr 216/2008,

Grupp B: glidare som definieras i punkt g) i bilaga II till förordning nr 216/2008,

Grupp C: övriga luftfartyg som definieras i punkt j) i bilaga II till förordning nr 216/2008.

glidartyp glidare som har i väsentlig grad likartade styrmetoder och konstruktion,

glidarens befälhavare luftfartygs befälhavare som avses i 58 § i luftfartslagen,

förare den person som i verkligheten styr glidaren, även om denne inte är luftfartygets befälhavare,

tommassa glidarens tommassa när den fasta utrustning som behövs för att flyga har monterats på glidaren.

2. TEKNISKA FÖRESKRIFTER

2.1 Krav gällande glidare

2.1.1 Krav gällande 1-sitsiga glidare

2.1.1.1 I Finland är det tillåtet att använda en glidare som tillverkats eller marknadsförts i enlighet med lagen i en annan medlemsstat inom gemenskapen eller tillverkats i en EFTA-stat eller godkänts i enlighet med lagen i en annan medlemsstat inom gemenskapen eller i en EFTA-stat.

2.1.1.2 Om glidaren inte har tillverkats, marknadsförts eller godkänts på det sätt som avses ovan, eller om glidaren tillverkas och marknadsförs kommersiellt i Finland, ska glidaren uppfylla de tekniska krav som ställs på glidare i någon EU- eller EFTA-stat. Trafiksäkerhetsverket kan bevilja intyg över uppfyllandet av dessa krav.

2.1.2 Krav gällande 2-sitsiga glidare

2.1.2.1 En glidare som används i Finland och har tillverkats i ett annat land ska uppfylla de konstruktions- och testningskrav som godkänts av en stat som avses i punkt 2.1.1.1 eller av en behörig organisation inom statens område. Glidaren ska även ha typintyg eller motsvarande godkännande.

2.1.2.2 Om glidaren inte har ett sådant typintyg eller annat godkännande som avses ovan, ska glidaren uppfylla de tekniska kraven på glidare i någon annan EU- eller EFTA-stat. Trafiksäkerhetsverket kan bevilja intyg över uppfyllandet av dessa krav.

2.1.2.3 I Finland är det tillåtet att använda en glidare som har glidargodkännande av en internationellt erkänd organisation, om organisationens konstruktions- och testningskrav motsvarar de krav som gäller i EU- och EFTA-staterna.

2.1.2.4 När en glidare eller en komponenthelhet i glidaren tillverkas kommersiellt i Finland, ska tillverkaren märka ut den med tillverkningsnumret, tillverkarens beteckning och tillverkningsåret. Tillverkaren ska föra bok över tillverkningen. Av bokföringen ska framgå vilka ritningar som använts, tillverkningsdatumet och tillverkaren.

2.2 Krav vid tävlings- och demonstrationsverksamhet

Utöver det som föreskrivs i punkt 2.1 är det tillåtet i Finland att vid tävlings- eller demonstrationsverksamhet och därmed jämförbar flygverksamhet som är kortare än 185 dagar använda en glidare i utländsk ägo, om denna glidare uppfyller kraven på glidare i ägarens hemstat.

2.3 Användningsbegränsningar och underhållsanvisningar

En glidare ska ha en instruktionsbok som anger användningsbegränsningarna och underhållsanvisningarna för glidaren. Denna instruktionsbok krävs inte för glidare som byggts eller modifierats själv, om glidaren inte används för utbildningsverksamhet.

2.4 Underhåll, reparation och modifiering

2.4.1 Underhålls-, reparations- och modifieringsarbeten på glidaren ska utföras i enlighet med tillverkarens anvisningar eller allmänt tillämpade anvisningar i branschen. Den som utför arbetet ska ha den utbildning och erfarenhet samt de anvisningar, lokaler och verktyg som verksamheten kräver.

2.4.2 Glidarens ägare eller användare ska utföra eller låta utföra de underhållsåtgärder, inspektioner och modifieringar som enligt tillverkarens anvisningar ska utföras samt de åtgärder som är nödvändiga för materielens luftvärdighet.

2.5 Glidarens handlingar

Avvikande från bestämmelserna i 66 § i luftfartslagen ska en glidare som används för flygverksamhet ha följande handlingar som är i kraft:

- a) den instruktionsbok som avses i punkt 2.3
- b) intyg om försäkringar i enlighet med förordningen om försäkringar inom luftfarten samt 144 § och 145 § i luftfartslagen, om de krävs för den aktuella flygverksamheten,
- c) radiocertifikat, om glidaren är försedd med radiotelefon.

Föraren behöver inte ha dessa handlingar med sig på en flygning, men de ska vid begäran visas upp för kontroll för luftfartsmyndigheten eller myndighetens representant.

2.6 Förteckning över och märkning av annan glidare än glidare med fotstart

2.6.1 För genomförande av myndighetstillsynen ska en glidare som inte används med fotstart vara försedd med en beteckning. Beteckningen ges av Trafiksäkerhetsverket. Trafiksäkerhetsverket håller en förteckning över glidarnas beteckningar. Av förteckningen framgår typen för varje glidare och namnet på den som ansökt om beteckningen.

2.6.2 Beteckningen består av bokstaven A, B eller C, som anger glidarens grupp, och av ett löpande nummer i anslutning till den. Om en nationalitetsbeteckning behövs för att ange glidarens nationalitet, (t.ex. i radioanrop, radiocertifikat e.d.), används Finlands nationalitetsbeteckning OH framför förteckningsbeteckningen i radiotelefontrafiken och i de nödvändiga handlingarna. Nationalitetsbeteckningen märks inte ut på glidaren och införs inte i förteckningen över glidare.

2.6.3 Beteckningen ska placeras på undre ytan av glidarens vänstra vinge, på glidarens skrov eller dess sidoroderytor. En beteckning som placeras på vingens undre yta ska vara minst 30 cm hög, och beteckningens övre kant ska vara vänd mot vingens framkant. En beteckning som placeras på glidarens skrov eller roderytor ska vara 10 cm hög och synlig på båda sidorna om glidaren.

2.6.4 För att få en glidarbeteckning ska Trafiksäkerhetsverket tillställas:

- a) en kopia av typintyget eller motsvarande godkännande, om sådant krävs, samt de tekniska specifikationerna i anslutning till det och
- b) ett vägningsintyg, om ett sådant intyg förutsätts i punkt 2.6.5 eller 2.6.6

2.6.5 Om uppgift om glidarens tommassa saknas i typintyg eller annat godkännande för en glidare i grupp B, ska ett intyg över tommassan som utfärdats av en part som innehar rätt att väga luftfartyg inlämnas.

2.6.6 Om uppgift om glidarens tommassa inklusive bränsle saknas i typintyg eller annat godkännande för en glidare i grupp C, ska ett intyg som utfärdats av en part som innehar rätt att väga luftfartyg inlämnas.

3. DRIFTSFÖRESKRIFTER

3.1 Krav på utrustning

3.1.1 En glidare ska vara utrustad med en höjdmätare på flygningar som flygs på en höjd på över 150 m från mark- eller vattenytan.

3.1.2 En glidare med fotstart i grupp B ska vara utrustad med en räddningsfallskärm på flygningar som flygs på en höjd på över 50 m från mark- eller vattenytan.

3.1.3 Vid flygning med glidare ska föraren och passageraren använda en skyddshjälm med lämplig konstruktion, om glidaren inte är försedd med en skyddad förarhytt med säkerhetsbälten.

3.2 Förberedande och utförande av flygning

3.2.1 Avvikande från bestämmelserna i 62 § 1, 2 och 3 mom. i luftfartslagen:

- a) Föraren ska vid flygning med en glidare iaktta de anvisningar och begränsningar som anges i glidarens instruktionsbok.
- b) Föraren får inte inleda en flygning innan han eller hon försäkrat sig om att:
 - i. glidaren har inspekterats och underhållits i enlighet med tillverkarens anvisningar eller på ett annat ändamålsenligt sätt,
 - ii. den planerade flygningen kan utföras tryggt under beaktande av prestanda, rådande väderförhållanden och andra faktorer med inverkan på flygningen,
 - iii. glidaren och personerna i glidaren har den förutsatta och nödvändiga utrustningen.

3.2.2 Endast flygningar i enlighet med visuella flygregler (VFR) dagtid är tillåtna.

3.3 Övriga driftsföreskrifter

3.3.1 Flygverksamhet på flygplatser som definieras i 2 § 16 punkten i luftfartslagen eller i närliggande områden förutsätter tillstånd av flygplatschefen eller flygplatschefens representant. Om flygverksamhetens karaktär eller omfattning förändras jämfört med det ursprungliga tillståndet, ska man avtala separat om verksamheten innan den inleds.

3.3.2 Föraren ska få inskolning till varje ny glidartyp. Vid utbildningen ska föraren bli insatt i glidarens användningsbegränsningar och underhållsanvisningar.

3.3.3 En person i en glidare som används för testflygningsverksamhet och som inte är glidarens förare ska ha en uppgift i glidaren samt ett gällande flygcertifikat eller ett utbildningsintyg för glidarförare.

4. FÖRESKRIFTER OM DE KUNSKAPER OCH FÄRDIGHETER SAMT DEN ERFARENHET OCH ÅLDER SOM FÖRUTSÄTTS AV FÖRAREN

4.1 Ålderskrav

Föraren ska ha fyllt 15 år. Om föraren är under 18 år, ska han eller hon ha skriftligt tillstånd av vårdnadshavaren för glidarverksamhet.

En glidarförare som transporterar en passagerare ska ha fyllt 18 år.

4.2 Krav gällande kunskaper

Glidarföraren ska vara insatt i bestämmelserna och föreskrifterna om glidarverksamhet.

4.3 Färdigheter och erfarenhet som förutsätts för självständigt flygande

4.3.1 Föraren av ett tyngdpunktsstyrt ultralätt flygplan i grupp A ska ha en erfarenhet på minst 60 flygningar med ett tyngdpunktsstyrt ultralätt flygplan i grupp A, varav minst 30 flygningar ska ha flugits tillsammans med en flyglärare. Föraren av en motordriven fallskärm i grupp A ska ha en erfarenhet på minst 40 flygningar med en motordriven fallskärm i grupp A. En förare som uppfyller kraven för självständigt flygande med en glidare i grupp B eller C med motsvarande styrmetod förutsätts en erfarenhet på minst 20 flygningar med en glidare i grupp A med den aktuella styrmetoden.

4.3.2 Föraren av en glidare i grupp B eller C ska ha en erfarenhet på minst 40 flygningar. Startmetoderna för glidare är:

- a) sluttningsstart,
- b) bil- eller vinschbogsring eller motsvarande bogsering,
- c) flygbogsring eller
- d) start med egen motor.

Med undantag av sluttningsstart förutsätter varje startmetod en erfarenhet av 7 starter med den aktuella metoden. Om en förare uppfyller kraven för självständigt flygande med en glidare i grupp A med motsvarande styrmetod, krävs en erfarenhet på minst 20 flygningar med en glidare i grupp B eller C med den aktuella styrmetoden. Om en förare uppfyller kraven för självständigt flygande med en glidare i grupp A krävs det inte att föraren genomgår startmetodsutbildning för start med egen motor.

4.3.3 Föraren ska ha en total erfarenhet på minst 7 flygdagar med glidare eller annat luftfartyg eller anordning.

4.3.4 En innehavare av ett gällande eller utgåendet flygcertifikat för segelflygplan, motorsegelflygplan eller ultralätt flygplan eller klassbehörighet för flygplan kan inom ramen för sina startmetods rättigheter fungera som förare av en glidare i grupp B eller C som styrs aerodynamiskt i tre axelriktningar.

4.3.5 Även en person som har eller har haft flygcertifikat eller har utbildningsintyg för glidflygare kan fungera som förare av andra glidare i grupp C än de glidare som nämns i punkt 4.3.4.

4.3.6 Av en förare av en glidare med fotstart och utan motor krävs inte utbildning om starten sker utan utomstående hjälp och flygningen sker i ett luftrum som uppfyller samtliga villkor nedan:

- a) vid flygning på en höjd på under 150 m från mark- eller vattenytan,
- b) vid flygning på ett avstånd på minst 10 km från en sådan flygplats som avses i 81 § 1 mom. i luftfartslagen, och
- c) i G-luftrum.

4.4 Erfarenhet som förutsätts för transport av passagerare

- a) Föraren ska ha en erfarenhet som glidarförare i den aktuella gruppen och med den aktuella startmetoden på minst 35 flygtimmar, av vilka minst 15 timmar ensamflygning,
- b) föraren ska ha flugit minst fem flygningar med en glidare på förarplats tillsammans med en person som ger flygutbildning och
- c) föraren ska ha erfarenhet av minst 10 flygningar med den aktuella styrmetoden under de senaste 6 månaderna.

4.5 Verifiering av kunskaper och färdigheter

4.4.1 Föraren ska spara sina utbildningsintyg för verifiering av sin utbildning.

4.4.2 Föraren ska för verifiering av sin flygerfarenhet hålla en personlig flygdagbok, av vilken framgår minst datum, flygningarnas antal och längd, startställe, glidartyp, startmetod, flygningens objekt, glidarens beteckning eller typ. Flygdagboken ska också innehålla nödvändiga kvitteringar av den person som gett flygutbildningen.

4.4.3 Utbildningsintygen och flygdagboken ska på begäran visas upp för luftfartsmyndigheten eller dess representant.

5. UTBILDNING

5.1 Utbildning med glidare förutsätter inte ett i 78 § i luftfartslagen avsett flygutbildningstillstånd som beviljats av luftfartsmyndigheten.

5.2 För genomförande av tillsynen ska en utbildningsanmälan om inledandet av och förändringar i utbildningen lämnas till Trafiksäkerhetsverket senast 14 dygn innan verksamheten inleds eller förändringen genomförs. En utbildningsanmälan ska innehålla åtminstone följande uppgifter:

- a) utbildarens namn, hemort och adress,
- b) namnet på den som svarar för utbildningen, dennes kontaktinformation, kompetensupplysningar och skriftliga samtycke till uppgiften som utbildare,
- c) utbildningsplatsen eller utbildningsplatserna, där utbildningen huvudsakligen genomförs,
- d) flygmateriel och lokaler som används vid utbildningen,
- e) använda utbildningsprogram, inklusive en detaljerad redogörelse för teori- och flygutbildningens innehåll per lektion och flygning samt en redogörelse för de kunskaps-, färdighets- och erfarenhetsmässiga krav som ställs för att utbildningen betraktas som genomförd med godkänt betyg
- f) en redogörelse för hur utbildningens försäkringsskydd har ordnats.

5.3 Den person som svarar för utbildningen ska utfärda ett utbildningsintyg till glidarföraren efter att denne har genomfört utbildningen med godkänt betyg. Utbildningsintyget ska omfatta all utbildning som har getts och innehålla följande:

- a) utbildarens namn,
- b) den utbildades namn och födelsetid,
- c) det använda utbildningsprogrammet,
- d) utbildningens start- och slutdatum,
- e) underskrift och datering av den som svarar för utbildningen.

För genomförande av tillsynen ska den som svarar för utbildningen lämna en kopia av utbildningsintyget till Trafiksäkerhetsverket senast 14 dygn efter att intyget har utfärdats.

5.4 Flygutbildning med en 1-sitsig glidare kan ges av en person som fyllt 18 år, som haft rätt att flyga självständigt med den glidargrupp och den styrmetod som används vid utbildningen och som har en flygerfarenhet på minst 50 flygtimmar med den glidargrupp och styrmetod som används vid utbildningen.

Flygutbildning med en 2-sitsig glidare kan ges av en person som uppfyller kraven ovan, som har rätt att transportera passagerare och har en flygerfarenhet med den glidargrupp och styrmetod som används vid utbildningen på minst 100 flygtimmar, av vilka minst 70 flygtimmar som befälhavare.

Den person som gett flygutbildning ska anteckna den givna utbildningen i den utbildade förarens flygdagbok. Av anteckningen ska framgå utbildningens objekt, det använda utbildningsprogrammet, datum och namnet på den som gett flygutbildningen.

6. RAPPORTERING OM OLYCKOR OCH TILLBUD

Olyckor och allvarliga tillbud vid glidarflygverksamhet rapporteras i enlighet med luftfartsföreskriften GEN M1-4.

7. ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

7.1 Tillstånd för glidarflygverksamhet som beviljats före ikraftträdandet av denna luftfartsföreskrift gäller fram till de datum som antecknats på tillstånden.

7.2 Utbildningsintyg för glidflyginstruktör som beviljats före ikraftträdandet av denna luftfartsföreskrift och som inte uppfyller kraven i punkt 5.4 gäller fram till den 31 december 2012.

7.3 Ägaren till en glidare ska söka nytt införande i förteckningen och ny beteckning av Trafiksäkerhetsverket i enlighet med punkt 2.7 senast den 31 december 2012 för glidare som inte är avsedda för fotstart. Detta krav gäller också glidare som organisationen infört i förteckningen tidigare.

7.4 Punkt 5.2 om inlämnande av utbildningsanmälan börjar tillämpas först fr.o.m. den 1 januari 2012.